

Pět typů bohatství

TRANSFORMAČNÍ PRŮVODCE K NAVRŽENÍ
VAŠEHO VYSNĚNÉHO ŽIVOTA

Sahil Bloom

m'mochodem

Pět typů
bohatství

Pět typů bohatství

TRANSFORMAČNÍ PRŮVODCE K NAVRŽENÍ
VAŠEHO VYSNĚNÉHO ŽIVOTA

Sahil Bloom

Sahil Bloom

THE FIVE TYPES OF WEALTH

Copyright © 2025 by SBloom Advisory Inc.

All rights reserved.

Translation © Radovan Baroš, 2026

ISBN 978-80-284-0963-0

*Pro mou ženu Elizabeth a syna Romana.
S vámi dvěma po boku se vždy cítím
jako nejbohatší muž světa.*

OBSAH

PROLOG Životní cesta	11
----------------------	----

<i>Navrhněte si svůj vysněný život</i>	23
--	----

1. Tisíc let moudrosti	25
2. Pět typů bohatství	30
3. Skóre bohatství	39
4. Břítva života	43
5. Váš pravý sever	54

<i>Časové bohatství</i>	69
-------------------------	----

6. Zásadní otázka	71
7. Stručná historie času	79
8. Tři pilíře časového bohatství	91
9. Průvodce časovým bohatstvím	101
10. Shrnutí: Časové bohatství	147

Sociální bohatství 151

11. Velká otázka	153
12. Jedinečně společenský druh	158
13. Dny jsou dlouhé, ale roky krátké	168
14. Tři pilíře sociálního bohatství	173
15. Průvodce sociálním bohatstvím	187
16. Shrnutí: Sociální bohatství	231

Duševní bohatství 235

17. Velká otázka	237
18. Příběh starý jako čas	243
19. Tři pilíře duševního bohatství	249
20. Průvodce duševním bohatstvím	261
21. Shrnutí: Duševní bohatství	290

Fyzické bohatství 293

22. Velká otázka	295
23. Příběh našeho menšího světa	302
24. Tři pilíře fyzického bohatství	309
25. Průvodce fyzickým bohatstvím	323
26. Shrnutí: Fyzické bohatství	343

Finanční bohatství 347

27. Velká otázka 349

28. Finanční zábavní park 356

29. Tři pilíře finančního bohatství 364

30. Průvodce finančním bohatstvím 375

31. Shrnutí: Finanční bohatství 401

ZÁVĚR

Skok víry 405

PODĚKOVÁNÍ 409

POZNÁMKY 423

PROLOG

Životní cesta

„NEŽ TVOJI RODIČE UMŘOU, uvidíš je už jen asi tak patnáctkrát.“

Kniha, kterou držíte v ruce, pojednává o tom, jak tato prostá věta změnila můj život... a jak může změnit i ten váš.

Jednoho horkého kalifornského večera v květnu 2021 jsem šel na skleničku s jedním starým kamarádem. Když jsme se posadili ke stolu, zeptal se, jak se mi daří. Nejprve jsem mu dal obvyklou odpověď, kterou člověk slýchá dnes a denně: „Mám se dobře. Nevím, kde mi hlava stojí!“ Pronesl jsem to se vši nezamýšlenou ironií moderní doby, kdy je zaneprázdněnost odznakem cti, jako by život ve stresu byl něčím, na co bychom měli být hrdi. Když jsem se na totéž zeptal jeho, tak mi namísto toho, aby se mě snažil přebít tvrzením, že je na tom ještě hůř než já, odpověděl, že si „dělá čas na důležité věci“, protože jeho otec předloni onemocněl. Jeho překvapivě odzbrojující odpověď mě vyvedla ze zaběhaných kolejí oněch konverzací, při nichž se každý z partnerů snaží přetrumfnout toho druhého. Donutil mě tím přiznat barvu a já namísto marných pokusů o obranu na jeho výzvu reagoval upřímným doznáním, že mě život v Kalifornii už začíná unavovat, protože žiju tak daleko od svých stárnoucích rodičů na východním pobřeží.

Teno vzácný okamžik sebereflexe podnítil dialog, který zásadně změnil dosavadní běh mého života:

KAMARÁD: Jak často se vídáš s rodiči?

JÁ: Asi tak jednou ročně.

KAMARÁD: A kolik jim je?

JÁ: Pomalu jim začíná táhnout na sedmdesátku.

KAMARÁD: To znamená, že než tvoji rodiče umřou, uvidíš je už asi jenom tak patnáctkrát.

Ta slova na mě zapůsobila stejně, jako by mě někdo pěstí praštil přímo na solar.

Musel jsem se zhluboka nadechnout, abych se uklidnil. Byl to starý přítel, který mé rodiče dobře znal. Nebylo to myšleno zle... byly to jen obyčejné počty. Průměrná délka života je přibližně osmdesát let. Mým rodičům začínalo táhnout na sedmdesátku a já je vídal jednou ročně. Z toho se dalo snadno spočítat, že než umřou, uvidím je už jen přibližně patnáctkrát.

Tím poznáním se ve mně něco zlomilo. Naprosto mi změnilo život.

ŠPATNÁ HRA

Zrodil jsem se z nepravděpodobného střetu dvou světů, odmítání běžných konvencí mám tedy vepsané v genetickém kódu. V roce 1978 nastoupila moje matka Lakshmi Reddyová, která se narodila a vyrůstala v indickém Bengalúru, do letadla s jednosměrnou letenkou, aby studovala na Mount Holyoke College v South Hadley ve státě Massachusetts. Její rodiče se pochopitelně obávali, že se už domů nikdy nevrátí. Rodinní přátelé jim říkali, že potká Američana, zamiluje se a zapustí v té vzdálené zemi kořeny. Měli pravdu.

Můj otec, který se narodil a vyrůstal v židovské rodině v newyorském Bronxu, měl od svého despotického otce život předem nalinkovaný: měl se oženit s židovskou dívkou a věnovat se poklidné akademické kariéře. Naštěstí pro mě s ním měl osud (pokud v něj člověk věří) jiné plány.

Jejich cesty se jako v nějakém hollywoodském filmu zkřížily v roce 1980 v knihovně Princetonské univerzity, kde matka pracovala, aby si zaplatila magisterské studium, a otec dopisoval svou disertační práci. S vědomím, že se její rodiče se svými obavami nacházejí třináct tisíc kilometrů daleko, sebrala matka odvahu a pozvala ho na rande. Když si pochutnávali na zmrzlině, můj otec, který nerad chodil kolem horké kaše, matce řekl: „Moje rodina se s naším vztahem nikdy nesmíří.“ Ta byla tak nadšená z toho, že mluvil o jejich společné budoucnosti, že jí úplně uniklo, co jí vlastně chce říct.

Bohužel měl pravdu. Z mnoha důvodů, které se nám už dnes zdají nepochopitelné, otcova rodina neměla pro jeho námluvy pochopení. Konflikt se natolik vyhrotil, že si otec nakonec musel vybrat mezi rodinou a matkou. Nikdy jsem se s otcovými rodiči nesetkal a on je už nikdy nespátřil, ale důsledky jeho rozhodnutí dát přednost pravé lásce před vším ostatním připravily půdu pro svět, do něhož jsem se narodil.

Mé dětství a mládí bylo soustavným, monotónním pochodem k učebnicové definici *úspěchu*. Ve škole jsem si vedl dobře, možná ne podle představ své ambiciózní indické matky, která se mě dodnes vyptává, proč jsem raději nešel studovat medicínu, ale moje myšlenky se vždycky točily kolem baseballového hřiště. Díky vrozenému nadání a tvrdé práci jsem získal stipendium na místo nadhazovače v baseballovém týmu Stanfordovy univerzity. Nikdy nezapomenu na výraz v matčině tváři, když jsem jí tu novinu oznámil. Její ohromení, že její nezdárný syn, který měl namísto školy v hlavě ustavičně jen baseball, byl přijat na Stanford, pro mě bylo nesmírné zadostiučinění.

Odletěl jsem do Kalifornie se sny o oslnivé kariéře profesionálního basebalisty, ale když zranění ramene v prvním ročníku moje ambice zhatilo, byl jsem nucen ponořit se do studia a začít si plánovat jinou budoucnost. Problém byl, že jsem vůbec netušil, jak by ta budoucnost měla vypadat.

Ve snaze tento rébus vyřešit jsem udělal to, co by podle mě udělal každý mladý ambiciózní člověk – šel jsem za nejbohatšími

lidmi, které jsem znal, a vyptával se jich na jejich práci a na to, jak bych se k ní mohl dostat. Živě si vzpomínám na formativní rozhovor s rodinným přítelem, který nadělal jmění ve světě investic. Navrhl mi, abych si hned po škole našel místo u nějaké investiční společnosti, a jeho argumentace byla přímočará: „Okamžitě budeš vydělávat sto tisíc dolarů ročně, brzy nato pět set tisíc ročně, a než ti bude třicet, budeš vydělávat tolik peněz, že nebudeš vědět, co si s nimi počít.“ To mi znělo zatraceně dobře. Vycházel jsem totiž z jednoduchého předpokladu, že peníze jsou zárukou úspěchu a štěstí.

Po pravdě netuším, kdy přesně jsem se na věci začal dívat takto. Můj otec se věnoval akademické kariéře a matka řídila malou firmu – vždycky jsme měli dost, ale rozhodně jsme nebyli bohatí, zejména ne tak, že bychom vydělávali tolik peněz, abychom nevěděli, co si s nimi počít. Když jsem byl malý, měl jsem jednoho nesmírně bohatého kamaráda. Bydlel v úchvatném domě, měl nádherné hračky a neustále si pořizoval nejnovější a nejlepší sportovní vybavení. Záviděl jsem mu jeho život. Nikdy jsem si nepoložil otázku, jestli ho všechny ty věci skutečně činí šťastným, jestli by třeba večeři uvařenou soukromým kuchařem, kterou jedl o samotě, nevyměnil za jídlo z donášky u stolu obklopeného láskou. Pokračoval jsem ve studiu na vysoké škole s lidmi, kteří mířili vysoko a často svůj úspěch poměřovali podle toho z nich, který dostal nejvyšší nabídku od společností Goldman Sachs nebo McKinsey, takže se dá říct, že můj pohled na to, co znamená být úspěšným a šťastným, byl v době, kdy jsem vstupoval do praktického života, již zcela zformovaný.

Často se cituje výrok Marka Twaina: „Do potíží se nedostanete kvůli tomu, co nevíte, ale kvůli tomu, čím jste si jistý, ale není to pravda.“ No, a když jsem dal na radu rodinného přítele a přijal práci v Kalifornii, kde jsem si měl v prvním roce vydělat šestimístnou částku, věděl jsem jistě, že to je začátek mé cesty k dobrému životu – že když se tomu budu věnovat naplno, nakonec dosáhnu vysněné budoucnosti bez stresu, oplývající přemírou peněz a štěstí.

To, čím jsem si byl jistý, ale nebyla pravda; jen jsem si to ještě neuvědomoval.

Ve třiceti už jsem se mohl pyšnit veškerými atributy toho, jak podle mého tehdejšího mínění vypadal úspěch. Měl jsem dobře placenou práci, měl jsem univerzitní titul, měl jsem dům, auto, měl jsem jednoduše všechno. Ale hluboko uvnitř jsem byl nešťastný. Začal jsem si myslet, že se mnou něco není v pořádku. Léta jsem strávil s hlavou sklopenou nad psacím stolem, odcházel z práce až pozdě večer a věřil jsem, že úspěch, o kterém jsem snil, mám na dosah ruky. Na každém kroku jsem si říkal, že mě od této vysněné mety dělí jen jedna prémie, jedno povýšení nebo jedna láhev luxusního vína.

Pak jsem si jednoho dne uvědomil, že jsem toho všeho dosáhl, a jediné, co mi vrtalo hlavou, byla otázka, jestli je tohle skutečně ono.

Psychologický fenomén známý jako „arrival fallacy“ se zakládá na mylném předpokladu, že dosažením nějakého cíle dospějeme k pocitu trvalého uspokojení a ničím nezkaleného štěstí. Bláhově se domníváme, že konečně zažijeme pocit absolutní spokojenosti poté, co dosáhneme nějaké mety, kterou jsme si vytkli za svůj cíl. Bylo mi třicet a vydělal jsem miliony dolarů. Dosáhl jsem vytouženého cíle svého života. Ale pocity štěstí a naplnění, které jsem si s tím spojoval, se jaksi nedostavily. Namísto toho jsem pociťoval jen důvěrné známou obavu, že toho musím vykonat mnohem víc, že zdaleka ještě nejsem u konce.

Vsadím se, že nejsem jediný, kdo už něco takového zažil. Kolikrát už se vám stalo, že se vám věc, o které jste kdysi toužebně snili, začne zajídat hned, jakmile ji získáte? Z domu, po kterém jste toužili, se stane dům, na který reptáte, že je příliš malý a že potřebuje opravit. Z auta, kterým jste byli posedlí, se stane auto, které si přejete stůj co stůj prodat, auto, které je neustále v servisu. Ze zásnubního prstenu, na který jste hleděli s rozzářenýma očima, se stane prsten, který musíte dát kvůli jeho nedokonalostem vylepšit.

A co hůř, neustálá snaha získat víc mě zaslepila vůči kráse toho, co jsem měl přímo před očima. V jednom podobenství

zaznamenaném v Platónových raných dílech se filozof jménem Thalés z Milétu prochází a upřeně hledí na hvězdy, aby nakonec spadl do studny, kterou neviděl. Básnické převyprávění Jeana de La Fontaine končí následujícími verši:

*Kolik lidí s hlavami v oblacích
si staví vzdušné zámky,
zatímco jejich skutečný,
leč neudržovaný příbytek
jim padá na hlavu.¹*

Honil jsem se za tím *vzdušným zámkem* a neviděl jsem, že mi můj *skutečný příbytek* padá na hlavu. Můj zdravotní stav se zhoršoval kvůli nedostatku spánku a pohybu, mé vztahy trpěly tím, že mi ubývala energie, a jak mi názorně předvedla pronikavá analýza mého přítele, můj čas s těmi, které jsem měl nejraději, byl zoufale krátký a rychle se smrskával.

Moje zběsilá honba za penězi mě pomalu, leč metodicky okrádala o pocit naplněného života.

Když jsem tam toho teplého květnového večera seděl a po odchodu svého přítele do sebe obrátil ještě několik sklenic, věděl jsem, že se něco musí změnit. Dával jsem přednost *jediné věci* na úkor *všeho ostatního*.

Při pohledu zvenčí jsem vyhrával, ale jestli se vítěz má cítit takto, tak jsem možná *hrál špatnou hru*.

POTÍŽE S VÝSLEDKOVOU TABULKOU

Největší objevy v životě nepřicházejí z hledání správných odpovědí, ale z kladení správných otázek.

Pokud jsem hrál špatnou hru, jaká byla ta správná?

Touto otázkou začala má cesta k objevování sebe sama. Musel jsem objevit *tu správnou hru*, tu, která by skutečně vedla k životu, po jakém jsem toužil. Přečetl jsem vše, co se mi dostalo do

ruky, stovky knih a desítky tisíc stránek, které by mi mohly pomoci zorientovat se v bludišti, v němž jsem se ocitl: starodávnou svépomocnou klasiku i moderní svépomocné hity, životopisy velkých mužů a žen napříč dějinami, náboženské texty, eposy z nejrůznějších světových kultur i příběhy o osudech legendárních hrdinů.

Zjistil jsem však, že četba vám může pomoci jen do určité míry – abyste pochopili něco hluboce lidského, musíte se ponořit do lidské zkušenosti.

Vedl jsem rozhovory s lidmi ze všech společenských vrstev. Vyhledával jsem je. Létal jsem za nimi. Trávil jsem s nimi čas. Naslouchal jsem jim. Byli mezi nimi čerství absolventi vysokých škol i generální ředitelé velkých společností z žebříčku *Fortune 100*, rodiče v domácnosti i lidé, kteří mají několik zaměstnání, aby vyšli s penězi, profesionální sportovci, kteří jsou neustále na cestách, lyžařští vandráci i digitální nomádové. Debatoval jsem s kouči a duchovními guruy i s dělníky v továrnách a auto-mechaniky. Stal jsem se studentem lidských zkušeností.

Strávil jsem hodiny s mužem, který se vzpamatoval z nedávné ztráty manželky, načež zůstal sám jen s malou dcerou a zápasil s vlnami zármutku; podělil se se mnou o své hluboké pochopení nezměrných tajemství lásky, která jsou dostupná nám všem. Sblížil jsem se s osmadvacetiletým mladíkem, kterému těsně před nástupem do vysněné práce diagnostikovali neoperovatelný nádor na mozku, což zhatilo jeho dosavadní plány a donutilo ho přenastavit svá životní očekávání na zcela novou úroveň. Mluvil jsem s novopečenou maminkou, která jen obtížně spojuje svou kariéru s mateřskými povinnostmi, přičemž její odpovědnost vyplývající z pozice generální ředitelky velké společnosti si vybírá krutou daň na její touze trávit co nejvíce času se synem. Vedl jsem rozhovor s mužem, který byl nedávno propuštěn na svobodu po pětadvaceti letech strávených ve vězení, a zaujala mě jeho slova o dynamické, proměnlivé povaze času a o tom, jak mu snaha o dosažení vyšší úrovně duchovního osvětlení poskytla nezbytnou rovnováhu, aby v této zkoušce obstál.

Setkal jsem se s šestačtyřicetiletým holičem, který mi s úsměvem řekl: „Dokážu platit účty a беру své holky na dvě dovolené ročně. Pokládám se za bohatého člověka.“ Stoloval jsem s devadesátiletou ženou, která se nedávno rozhodla začít malovat a která mi se zářivým úsměvem na rtech vyprávěla, že ji při životě udržují jen její tvořivost a její nejbližší okolí. Mluvil jsem s bezpočtem mladých lidí, kteří se rozhodovali, jakou si zvolit kariéru, a potýkali se s napětím mezi očekáváním rodiny a společnosti a touhou po osobním sebezrovoji. Povídal jsem si s otcem, který tragicky přišel o dvojčata, ale i přes nezměrný smutek našel úlevu, a dokonce i radost v každodenních procházkách přírodou.

Během každého z těchto rozhovorů jsem podstoupil užitečné mentální cvičení, které mi doporučil jeden můj mentor. Zavřete oči a představte si, jak by asi vypadal váš ideální den, až vám bude osmdesát (nebo sto či devadesát) let! Živě si to představujte. Co právě děláte? S kým jste? Kde se nacházíte? Jak se cítíte? Toto cvičení vás nutí zamyslet se nad vysněným cílem vašeho života – umožňuje vám vytvořit si dokonalou představu spokojeného života, kterou pak můžete použít ke korekci vašeho nynějšího způsobu myšlení a jednání, abyste tohoto cíle mohli jednou dosáhnout.

Díky tomuto cvičení a stovkám knih a tisícům hodin rozhovorů prokládaných úsměvy, slzami, smíchem i úplným tichem jsem dospěl k následujícímu hlubokému poznání:

Všichni chceme jednu a tu samou věc – a ta má s penězi společného jen pramálo.

Od mladého podnikatele až po důchodce, od novopečené matky až po rodiče, jehož ratolesti právě opustili zázemí rodinného hnízda, od bohatého advokáta až po učitele ze střední třídy se představa ideálně prožitého života pozoruhodně shoduje.

Všichni se shodují na tom, že jeho základními ingrediencemi jsou čas, lidé, nějaká smysluplná životní náplň a zdraví.

Bez výjimky u každého člověka, kterého jsem přiměl absolvovat výše popsané cvičení, figurovala v představách smysluplně

prožitého dne některá z kombinací těchto čtyř faktorů: trávit čas obklopen okruhem svých blízkých, věnovat se aktivitám, které mají smysl a vedou k hmatatelným pokrokům, a těšit se dobrému zdraví na těle i na duši.

Peníze jsou jen prostředkem k dosažení těchto cílů, ne však cílem o sobě.

Když jsem si to uvědomil, otevřely se mi oči: Nehrál jsem *špatnou* hru, ale hrál jsem ji *špatně*.

Problém byl ve výsledkové tabulce.

Naše výsledková tabulka je postavená na špatných základech. Nutí nás k přednostnímu soustředění na bohatství, úspěch, štěstí a životní naplnění, které je definováno výlučně množstvím peněz. Na tom, čím poměřujeme svůj úspěch, totiž záleží. Podle slavného výroku, který je připisován guruovi managementu rakouského původu Peteru Druckerovi, „co měříme, také řídíme“. Z tohoto výroku vyplývá, že faktory, které podrobujeme měření, jsou ty, které upřednostňujeme. Jinými slovy, výsledková tabulka má velkou důležitost, protože nám diktuje naše kroky, protože nám diktuje způsob, jak hrajeme hru našeho života.

Ze své na hlavu postavené výsledkové tabulky se možná dočítáte, že vyhráváte bitvu. Ve skutečnosti vás ale čekají velké potíže:

- Váš život vám proklouzává mezi prsty.
- Vaše vztahy dostávají stále větší trhliny.
- Vaše životní cíle a váš kariérní růst se nacházejí ve stále větší krizi.
- Vaše vitalita ochabuje.

Na hlavu postavená výsledková tabulka nevyhnutelně vede k osudovým chybám. Pokud vše poměřujeme pouze penězi, všechny naše činy se budou točit jen kolem nich. Budeme hrát hru svého života *špatně*.

Pokud zkoriguje výsledkovou tabulku tak, aby měřila naše bohatství komplexněji, změní se i naše praktické chování.

Budeme hrát hru svého života zase *správně*. Zkorigovaná výsledková tabulka povede i ke korekci našeho jednání.

S touto myšlenkou jsem se vydal na cestu k vytvoření nového nástroje, kterým bychom mohli poměřovat kvalitu života, nástroje založeného na nadčasových pilířích, které se pravidelně objevovaly napříč mou četbou, mými rozhovory a mými zkušenostmi. Oněmi pilíři jsou čas, lidé, nějaká smysluplná životní náplň a zdraví. Nespokojil jsem se jen s poznáním, jak důležité jsou tyto pilíře; potřeboval jsem objevit způsob, jak je posuzovat, jak monitorovat své pokroky a hodnotit dopady svého každodenního chování směřujícího k jejich budování.

Tato kniha je plodem tohoto hledání.

Ať jste kdokoli a ať se právě nacházíte na jakémkoli místě této planety, tato kniha je určena právě vám: vám, čerstvým absolventům, kteří si lámete hlavu nad tím, jak vyvážit kariérní růst s ostatními aspekty života, stejně jako vám, novopečeným matkám, které se snažíte sladit požadavky kariéry s touhou být svým dětem v prvních letech jejich života nablízku, vám, duchodcům, kteří se zamýšlíte nad tím, jak strávíte poslední třetinu životů, vám, ostríleným manažerům, kteří začínáte pochybovat, zda oběti, které jste položili na oltář kariéry, stály za to, vám, přistěhovalcům, kteří se potýkáte s kariérními příležitostmi v nové zemi a se vzdáleností od rodiny, vám, mladým otcům, kteří prožíváte nejlepší léta své kariéry v době, kdy vyrůstají vaše děti, vám, vycházejícím korporátním hvězdám, které pocítují napětí mezi dlouhým časem stráveným v práci a touhou najít si životního partnera, a v neposlední řadě i vám, rodičům ve středním věku, jejichž potomstvo právě vylétlo z rodného hnízda a kteří si kladete otázku, na čem založit novou etapu společného života.

I když optika, kterou budeme nahlížet na příběhy, otázky a konceptuální rámce prezentované v této knize, má jedinečný charakter, nástroje pro jejich uchopení mají univerzální platnost.

Kniha *Pět typů bohatství* nabízí nový způsob, jak měřit ty správné věci, jak činit lepší rozhodnutí a jak si vypracovat svou

vlastní cestu k bohatství, úspěchu, štěstí a životnímu naplnění. Nejdůležitější je však to, že nabízí vysoce efektivní principy, podněty, návody a konceptuální rámce, které vám umožní postupovat k těmto cílům.

Bude to dlouhá cesta, ale můžete se na ni vydat již dnes a může změnit váš život rychleji, než jste kdy pokládali za možné.

Během jednoho týdne na sobě můžete začít pracovat, za měsíc můžete pozorovat a cítit první pozitivní výsledky a za rok bude všechno úplně jinak.

Za jeden rok se může změnit celý svůj život. Ne za deset, ne za pět, ne za tři roky. Postačí vám k tomu jen jediný rok. Jeden rok pokládání si těch správných otázek, jeden rok posuzování různých alternativ a stanovení si těch správných priorit, jeden rok soustředěného každodenního snažení podstupovat ty správné kroky.

Můžete mi věřit. Já jsem si tím vším prošel.

V květnu 2021 jsem se cítil být totálně na dně, moje dysfunkční výsledková tabulka a moje priority mě pomalu stahovaly k bodu, odkud není návratu.

Během jednoho týdne jsem na sobě začal pracovat. S manželkou jsme vedli hluboké a velice bolestné rozhovory o tom, jak dál posuzovat naše životy, a shodli jsme se na prioritách a hodnotách, jimiž jsme se napříště hodlali řídit.

Za měsíc jsem viděl a cítil první výsledky. Učinil jsem obtížné, ale důležité rozhodnutí vykročit na novou profesní dráhu postavenou na mém záměru generovat pozitivní dopady na své okolí. Změnil jsem své zdravotní priority a zaměřil se na to, abych měl dostatek pohybu, správně se stravoval a dobře spal. A co bylo nejdůležitější, prodali jsme s manželkou dům v Kalifornii a začali se stěhováním na východní pobřeží, abychom byli blíž rodičům, což bylo rozhodnutí, které drsnou realitu přítelova konstatování, že než moji rodiče umřou, uvidím je asi už jen patnáctkrát, změnilo ve vzpomínku na můj někdejší život.

Během jediného roku bylo všechno jinak – celý můj dosavadní život se změnil. Moje nové podnikatelské aktivity, které

mi vlévaly do žil novou energii, vzkvétaly a já měl čas chodit několikrát denně na procházky, najít si čas na zdravý životní styl a věnovat se projektům a lidem, kteří mi přinášeli radost. A zatímco v Kalifornii jsme se marně snažili počít dítě, brzy po příjezdu do našeho nového domova v New Yorku jsme byli potěšeni zprávou, že moje žena je v jiném stavu. Dne 16. května 2022 se nám narodil syn Roman. Když jsme se vraceli z porodnice a vjeli do naší ulice, spatřil jsem, jak na příjezdové cestě stojí jásající čtveřice Romanových prarodičů, celá naše rodina, aby ho přivítala doma – aby *nás* přivítala doma.

V teplém pátečním odpoledni toho měsíce jsem byl s Romanem na procházce, když ke mně na chodníku přistoupil jakýsi starý muž. „Vzpomínám si, jak jsem tu kdysi stál se svou novorozenou dcerou. Teď je jí pětáctýřicet. Rychle to utíká. Važte si toho,“ řekl mi. Hluboce to na mě zapůsobilo. Druhý den ráno jsem se probudil a přinesl syna do naší manželské postele. Moje žena ještě klidně spala. Bylo brzy a oknem začínaly pronikat první paprsky jarního slunce. Podíval jsem se na syna, který měl zavřené oči a na rtech nepatrný, dokonale spokojený úsměv. V tu chvíli jsem se mě zmocnil hluboký pocit, že mám to, co jsem chtěl, a poprvé v životě už po ničem jiném netoužím.

Byl jsem *dokonale* spokojený.

Nikdy nedovolte, aby vaše touha mít stále víc převážila nad vašim pocitem spokojenosti.

Jmenuji se Sahil a to jméno znamená „konec putování“. Tato kniha je mezníkem, který vyznačuje konec mé první cesty, která se uskutečnila jen díky tomu, že jsem odmítl výsledkovou tabulku, která již dosloužila, a začal organizovat svůj život podle radikálně jině. Na následujících stránkách vám poradím, jak udělat totéž.

Je to putování na celý život. Doufám, že si je užijete.

Navrhnete si
svůj
vysněný život

1.

Tisíc let moudrosti

Jakou radu byste dali svému mladšímu já?

KONCEM ROKU 2022 jsem tuto otázku položil tuctu osmdesátiletých a devadesátiletých v rámci každoročního narozeninového rituálu. Každý rok provádím nové a (doufám, že i) zajímavé cvičení, které mě nutí přemýšlet a růst. V minulých letech jsem psal děkovné dopisy všem svým blízkým a přátelům, podnikal dvanáctihodinové vycházky, během nichž jsem nepromluvil ani slovo, a pokoušel se o svou verzi *misogi* (japonský rituál, který spočívá v tom, že v jeden den udělám něco tak náročného, že to má trvalý přínos po zbytek roku).

Ale rok 2022 byl jiný.

Narození syna v květnu změnilo můj vztah k nejzákladnější dimenzi našich životů: k času. Pozorování plynutí času – jak v jeho každodenních metamorfózách, tak ve srovnání novosti jeho života s náhle tak zjevnou zralostí života mých rodičů – mě přimělo bojovat se samotnou jeho podstatou.

Rozhodl jsem zjistit, jakou moudrost s sebou nese čas, a to prostřednictvím rozhovorů s těmi, kteří ho mají za sebou víc než já. Mé mladší, naivní já se při hledání své životní cesty obrátilo o radu na nejbohatší lidi, které znalo. Mé starší, (o něco) osvícenější já hledalo rady u nejmoudřejších lidí, které znalo, aby udělalo totéž. Zajímalo mě, jak starší lidé přemýšlejí o tom, co se naučili. Čeho litovali? Kde se nechali svést na scestí? Co jim přineslo trvalou

radost a naplnění? Jaké okliky se ukázaly být lepší než původně zamýšlená cesta? O čem si byli dokonale jistí, že to tak prostě není?

Co věděli v devadesáti a co by si přáli, aby věděli ve třiceti?

Vedl jsem tyto rozhovory s různorodou a fascinující skupinou. Videohovor s mou čtyřiaředesátiletou indickou babičkou, která se narodila jako princezna malého království, aby ji později i s celou její rodinou vyhnali britští kolonizátoři, mi přinesl tento krásný poznatek: „Nikdy se neboj smutku, protože ten rád dlí hned vedle lásky.“ E-mail od osmaředesátiletého rodinného přítele, který se celý život živil jako hollywoodský scenárista, obsahoval radu, z níž se stalo mé oblíbené rčení: „Kromě míčových zápasů nikdy nezvyšuj hlas.“ Jeho osmaosmdesátiletá manželka, bývalá hvězda telenovel, kterou potkal na natáčení a vášnivě se do ní zamiloval, k tomu dodala: „Najděte si dobré přátele a těšte se z nich, protože bohatství lidského života tkví v tom, že se cítíte být milováni a lásku oplácíte.“ V textové zprávě vyjádřil osmdesátiletý otec blízkého přítele lítost nad tím, že jeho tělo v průběhu let chátrá: „Chovejte se ke svému tělu jako k domu, ve kterém budete muset žít dalších sedmdesát let.“ A dodal k tomu: „Pokud má něco drobný problém, opravte to. Z drobných problémů se časem stanou problémy velké. To platí stejně pro lásku, přátelství, zdraví i domov.“ Dvaředesátiletý muž, který nedávno přišel o svou milovanou sedmdesátiletou manželku, řekl něco, co nám oběma vehnalo slzy do očí – cosi jako poetickou ódu na jejich každodenní večerní rituál: „Každý večer před usnutím řekněte svému partnerovi, že ho milujete; jednoho dne najdete druhou stranu postele prázdnou a budete si přát, abyste mu to mohli říct.“ Svůj poslední rozhovor jsem vedl se čtyřiaředesátiletou pratetou jedné z mých nejdražších přítelkyň, která celou tuto sérii rozhovorů uzavřela touto krásnou myšlenkou: „Když jste na pochybách, milujte. Svět bude vždycky potřebovat víc lásky.“

Odpovědi se pohybovaly od hravých a vtipných („Tancuj na svatbách, dokud tě nebudou bolet nohy.“) až po hluboce dojemné („Nikdy nenech dobré přátelství atrofovat.“). Některé z nich byly běžné, léta omílané fráze („Vždy si připomínejte, že vaše schopnost prokousat se špatnými dny vás ještě nikdy

nezklamala.“), jiné byly originální a nutily k zamyšlení („Lítost z nečinnosti je vždycky bolestivější než lítost z konání.“). Moudrost, kterou jsem nashromáždil, byla výsledkem 1 042 let individuálně prožitých zkušeností.

Nijak jsem do našich hovorů nezasahoval. Prostě jsem jen položil otázku a nechal každého, aby si ji přebíral podle svého. Jejich odpovědi se týkaly široké škály oblastí: jak si vybudovat trvalé vztahy, jak si v životě co nejvíc užít, jak investovat do svého duševního a fyzického zdraví nebo jak své potomstvo co nejlépe připravit pro život. To, co jsem od nich slyšel, mělo bezpochyby nesmírnou hodnotu, ale možná ještě větší hodnotu mělo to, co v jejich odpovědích nezaznělo. Ve všech radách, postřezích a moudrostech, o které se se mnou podělili, nicméně něco chybělo.

Nikdo se nezmínil o penězích.

VŽDYCKY SE NAJDE NĚJAKÁ VĚTŠÍ LOŽ

Než budeme pokračovat, chtěl bych se zmínit o jedné důležité věci: V této knize nehodlám tvrdit, že *na penězích nezáleží*, že byste se měli vzdát pozemského bohatství, odejít žít jako mnich do Himálaje a šestnáct hodin denně v tichu meditovat. Pokud to chcete udělat, skvěle, ale já se k vám nepřidám!

Není pravda, že na penězích *nezáleží*. Jenom vám nesmí jít *jen* o peníze.

Otázku poměru mezi penězi a štěstím lze shrnout třemi základními tezemi:

1. Při nižších příjmech peníze přispívají k celkové životní pohodě tím, že vás zbavují základních existenčních starostí. Na této nižší příjmové úrovni si lze skutečně štěstí *koupit* za peníze.
2. Pokud vaše příjmy přesahují tuto elementární příjmovou úroveň a jste přesto *nešťastní*, tak vám víc peněz patrně štěstí nepřinese.

3. Pokud vaše příjmy zmíněnou elementární příjmovou úroveň přesahují a jste *šťastní*, je nepravděpodobné, že by vás více peněz učinilo šťastnějšími.

Druhá a třetí teze vedou k témuž klíčovému závěru: Jakmile dosáhnete základní úrovně finančního blahobytu, je nepravděpodobné, že by více peněz významněji přispělo k celkové úrovni vaší životní pohody. Jinými slovy, výchozí výsledková tabulka, ve které se všechno točilo jen kolem peněz, vám mohla posloužit v prvopočátcích vaší cesty k spokojenému životu, ale v jejích pozdějších fázích se vám mohla stát přítěží. Arthur Brooks, autor řady bestsellerů, profesor na Harvard Business School a přední autorita v oblasti vědy o štěstí, bezvýhradně souhlasí. „Pokud jde o peníze a štěstí, existuje v našem psychologickém aparátu závada.“¹ Tvrdí, že tato chyba je způsobena nesprávnou aplikací očekávání plynoucích z více či méně razantního zvyšování naší životní pohody v ranějších etapách našeho života v důsledku pozvolného nárůstu našich příjmů i na jeho pozdější fáze – v dětství a v mládí totiž zažíváme určitý pozitivní vliv peněz na naši životní pohodu a pak se nám po zbytek života „[sbíhají sliny v puse] v očekávání přímených pocitů při každém zvýšení našich příjmů“.

Tato závada nás udržuje na příslovečném běžícím pásu; ačkoli stále běžíme, nikdy se nikam nedostaneme a honíme se za štěstím, které nám kdysi na začátku života poskytovaly peníze.

V roce 2018 publikoval profesor Harvard Business School Michael Norton článek o anketě, v níž je skupinka milionářů dotázána, (1) jak jsou šťastni na stupnici od jedničky do desítky a (2) kolik peněz by potřebovali, aby se na stupnici štěstí dostali na desátou pozici. Norton výsledky komentoval slovy: „Na celé příjmové škále v podstatě všichni tvrdí, že by potřebovali dvakrát až třikrát tolik peněz.“

Rozhodl jsem se výsledky toho průzkumu ověřit a požádal jsem skupinku svých finančně úspěšných známých, aby odpověděli na tytéž dvě otázky. Odpovědi se překvapivě shodovaly:

Zakladatel IT společnosti s majetkem třiceti milionů dolarů se nechal slyšet, že by k tomu, aby byl naprosto šťastný, potřeboval dvakrát víc; softwarový podnikatel s majetkem sto milionů řekl, že by potřeboval pětkrát víc; kapitálová investorka s majetkem tři miliony dolarů prohlásila, že by potřebovala tak třikrát víc. S výjimkou jednoho osvětleného investora s majetkem ve výši pětadvaceti milionů dolarů, který odpověděl: „Upřímně řečeno, jsem spokojený s tím, co mám“ (i když dodal: „Ale kdybych měl dvakrát tolik, asi bych mohl mnohem častěji létat soukromým tryskáčem, což by bylo fajn“), všichni odzdola až nahoru na škále čistého jmění uvedli, že by k dosažení dokonalého štěstí potřebovali dvakrát až pětkrát tolik peněz, než kolik jich aktuálně mají.

Nikdy nezapomenu na rozhovor s kamarádem, který nedávno prodal svou společnost a vydělal sto milionů dolarů. Zeptal jsem se ho, jestli je teď šťastnější než dřív vzhledem k tomu, že je bohatší, než si většina lidí dokáže vůbec představit, a čekal jsem, že odpoví: *No že váháš!* Jeho odpověď mě ale překvapila. Svěřil se mi, že poté, co ten obchod uzavřel, vzal skupinu přátel a rodinu na týdenní výlet pronajatou jachtou, aby to oslavili. Těšil se na tu chvíli, kdy se všichni nalodí na nádhernou loď, kterou zaplatil z těžce vydělaných peněz z prodeje své firmy. Když však všichni dorazili, stalo se něco zvláštního. Jeden z jeho přátel se podíval k vedlejšímu molu, kde kotvila ještě větší a luxusnější jachta, a poznamenal: „Páni, to by mě zajímalo, kdo se plaví na téhle!“ Štěstí a spokojenost, které kamarád v tu chvíli pociťoval, se při tomto srovnání rozplynuly jako mávnutím kouzelného proutku.

Vždycky se totiž najde nějaká větší loď.

Díky pozoruhodnému opomenutí peněz moudrými starci, vědeckým výzkumům o poměru mezi penězi a štěstím a výpovědím finančně úspěšných lidí si můžeme vyvodit to nejdůležitější ponaučení, které je jádrem této knihy:

Váš bohatý život mohou *umožnit* peníze, ale nakonec ho bude *určovat* všechno ostatní.

2.

Pět typů bohatství

Pokud nezměníte svůj směr, skončíte tam, kam směřujete.

– LAO-C'

VE TŘETÍM STOLETÍ PŘ. N. L. se král Pyrrhos z Épeiru dostal k moci jako málo známý vládce expandujícího území ve starověkém Řecku. Byl bratrancem Alexandra Velikého z druhého kolene a získal si pověst silného a strategicky uvažujícího vojevůdce. Do roku 280 př. n. l. vedl úspěšné války po celém poloostrově a upevnil svou moc ve velké části regionu.

Jeho vojenská štěstěna se však brzy rozplynula.

V roce 280 př. n. l. obdržel král Pyrrhos žádost o podporu jihoitalského městského státu Tarentum, který byl ve válce s Římskou republikou. Tarentum sice nebylo výslovným spojencem, ale král Pyrrhos si uvědomoval hrozbu, kterou by rozšiřující se Římská republika představovala pro jeho moc. Vycházel z rčení, že „nepřítel mého nepřítele je můj přítel“, a vyplul do jižní Itálie se svou velkou a dobře vycvičenou armádou, připravenou odrazit římské útočníky.

Bitva, která se odehrála na planině poblíž města Hérakleia, měla zpočátku dost překvapivý průběh, protože síly krále Pyrrha převálcovaly sešikovanou římskou armádu, jejíž generálové zjevně očekávali, že svého mnohem slabšího protivníka z Tarentu rozdrtí.

Římané se však vzchopili a s velkou vervou se pustili do nepřátel a po několik dnech krvavých bojů muže proti muži zbarvili pláň do ruda. Na konci bitvy mohl král Pyrrhos vyhlásit

vítězství, ale za cenu mimořádně vysokých ztrát mnoha svých nejlepších bojovníků, včetně svého hlavního generála.

Navzdory ztrátám král Pyrrhos vycítil příležitost rozšířit vliv svého království do jižní Itálie, a proto se rozhodl postupovat dál a podruhé se s římským nepřítelem utkal u města Asculum.

I tentokrát mohl Pyrrhos nakonec vyhlásit vítězství, ale až po několika dnech obtížných bojů, které jeho armádu fyzicky i psychicky ochromily. Na konci bitvy prý král Pyrrhos zvolal: „Ještě jedno takové vítězství a jsme zničení!“ Král Pyrrhos, jehož ztráty utržené během těchto „vítězných“ bitev donutily k ústupu, se z Itálie stáhl a vrátil se do vlasti, kde vedl ještě několik bezvýznamných tažení, načež o pět let později zemřel v relativně nevýznamné bitvě.

Pro krále Pyrrha, kterého touha zanechat po sobě v dějinách stopu vedla do oněch neblahých bitev proti Římanům, to však nedopadlo zas až tak úplně špatně. Jeho jméno skutečně žije dál, i když možná ne tak, jak si představoval.

Spojení *Pyrrhovo vítězství* dnes označuje vítězství, které je pro vítěze tak drahé, že ho pociťuje jako porážku. Vítězství vítěze nenapravitelně poškodí. Vyhrál bitvu, ale prohrál válku.

To není jen bezděčná lekce z dějepisu. Tato historická lekce totiž skýtá důležité ponaučení. Pyrrhovo vítězství je něco, čemu by se měl člověk ve svém životě vyvarovat. A bohužel, Pyrrhovo vítězství může být tím, kam člověk směřuje, pokud včas nezmění směr svého putování.

Po této nebezpečné cestě se člověk ubírá kvůli jedné základní chybě: měří špatnou věc.

Poměřuje vše jen penězi.

Když se měřítkem vašeho úspěchu stane nějaký výslovně stanovený cíl, budete ho upřednostňovat bez ohledu na všechny související a nezamýšlené dopady. Stanete se slepými vůči všemu ostatnímu a soustředíte se na jediné kritérium bez ohledu na to, jaké vedlejší ztráty si tím přivodíte. Každé nové povýšení, zvýšení platu nebo prémie vám připadají jako výhra, protože ignorujete bolestivé ztráty války, která vám pomalu proklouzává mezi prsty.

Peníze se vám staly nejen univerzálním kritériem, kterým vše posuzujete, ale i explicitně stanoveným cílem vašeho života.

Ve válce, kterou vedete, vám jde o štěstí, naplnění, láskyplné vztahy, smysl života, osobní růst a zdraví. Pokud se všechny bitvy, které vedete, týkají výhradně peněz, můžete tyto bitvy *vyhrát*, ale válku *prohrájet*.

Varovná znamení na cestě nepředstavují ztráty na životech a zdraví jako v případě krále Pyrrha, ale i tak to není nic pěkného:

- Dosáhnete dalšího čtvrtletního cílového zisku, ale prosvihnete další večeři k výročí vaší svatby.
- Získáte rekordní prémii, ale nestihnete se dostavit ani na jeden sportovní zápas svého potomka.
- Odpovíte na každý pracovní hovor, ale nenajdete si čas, abyste se spojil se starým kamarádem.
- Zůstáváte v zaměstnání kvůli finanční jistotě, ale necháváte své vyšší cíle chřadnout a umírat.
- Pořádáte pět večeří pro klienty týdně, ale nedokážete vyjít schody, aniž byste se necítili zadýchaní.
- Nikdy nenecháváte na stole peníze, ale vůbec se nerozpakujete přijít u něj o svůj klid a mír.

Pokud pochodujete vpřed s očima upřenýma výlučně na finanční profit, čeká vás Pyrrhovo vítězství.

NOVÁ VÝSLEDKOVÁ TABULKA

Vaše nová výsledková tabulka se točí okolo pěti typů bohatství:

1. Časové bohatství
2. Sociální bohatství
3. Duševní bohatství
4. Fyzické bohatství
5. Finanční bohatství

Zatímco naše původní výsledková tabulka byla založena výhradně na finančním profitu, nová je založena na rozličných pilířích, které jsou zárukou skutečně bohaté existence. Díky pěti typům bohatství již nemusíte čekat, až se vám podaří dospět k vašemu cíli, protože štěstí a naplnění, v jejichž dosažení jste kdysi doufali, jsou součástí samotné cesty. Nemusíte čekat, až dorazíte do cíle; můžete být u cíle každý den svého života.

Tato nová výsledková tabulka výrazně převyšuje tu starou ve třech klíčových doménách:

1. **MĚŘENÍ:** Veškeré atributy šťastného a spokojeného života jsou podrobovány průběžnému měření, což připravuje půdu pro průběžnou korekci našeho jednání. Když budete poměřovat ty správné veličiny, bude se vám dařit činit ty správné kroky k nápravě. Podnikajte náležitě přípravy na válku a nikdy nebude uprostřed chaosu bojů ztrácet ze zřetele, že vaším cílem není zvítězit v té či oné dílčí bitvě, ale vyhrát celou válku.
2. **ROZHODOVÁNÍ:** Naše nová výsledková tabulka vám poskytne dynamickou optiku, kterou lze hodnotit vaše méně významná i ta závažnější životní rozhodnutí. Namísto výlučného zaměření na jejich ryze finanční přínos můžete svá rozhodnutí hodnotit ve světle jejich dopadů na všech pět typů životního bohatství. Potenciálně zcestná rozhodnutí z hlediska (výlučně finančních) parametrů vaší staré výsledkové tabulky se mohou z hlediska vaší nové výsledkové tabulky ukázat jako přínos (budou mít totiž pozitivní dopad na jiné typy vašeho životního bohatství).
3. **PLÁNOVÁNÍ:** S novou výsledkovou tabulkou se vám do ruky dostává proaktivní nástroj pro plánování dalších kroků vašeho života, jenž bude v průběhu let zohledňovat měnící se priority a umožní vám soustředit se na dílčí zápasy vašeho života, aniž byste byli nuceni obětovat celkové vítězství ve vašem celoživotním tažení za štěstím. Současně získáte i schopnost jasného posuzování

kompromisů, které jste ochotni (a případně neochotni) podstoupit ve jménu určitých specifických oblastí svého osobního rozvoje.

Každý z pěti typů životního bohatství je důležitý sám o sobě, ale pro dosažení plnohodnotné a všestranně naplněné existence je rozhodující jejich interakce, tj. jejich vzájemná koexistence a jejich eventuální hierarchizace.

ČASOVÉ BOHATSTVÍ je svoboda volby ohledně toho, jak chce člověk trávit svůj čas, s kým ho chce trávit, kde ho chce trávit a kdy ho případně hodlá vyměnit za něco jiného. Vyznačuje se hlubokým porozuměním bytostné vzácnosti, důležitosti a hodnoty tohoto aktiva v lidském životě. Je to schopnost soustředit svou pozornost na činnosti s nejvyšším přínosem. Obnáší to kontrolu nad vlastním časem, schopnost stanovit si vlastní priority neboli též stanovit si podmínky, za nichž říkáte příležitostem, které se vám v té či oné chvíli nabízejí, ano či ne. Pokud váš život postrádá časové bohatství, jste uvěznění v smyčce permanentní zaneprázdněnosti, běžíte stále rychleji a rychleji, a přitom se nikam nedostanete – a navíc nemáte ani žádnou kontrolu nad tím, jak a s kým trávíte svůj čas.

SOCIÁLNÍ BOHATSTVÍ je síť interpersonálních vztahů ve vašem osobním i profesním světě neboli jinými slovy hloubka a šíře vaší provázanosti s lidmi ve vašem okolí. Je to síť, na kterou se můžete spolehnout nejenom, když se vám nedostává přátelství a náklonnost, ale také v případě, kdy potřebujete pomoc v nouzi. Tvoří infrastrukturu, která vám umožňuje vychutnat si ostatní druhy vašeho osobního bohatství. K čemu je vám svoboda nakládat volně se svým časem, když nemáte nikoho, s kým byste ho chtěli trávit? Jaké radosti vám může přinést vaše tělesná zdatnost, když si nemůžete užívat fyzických aktivit s lidmi, které máte rádi? Jaké uspokojení vám mohou přinést peníze, když nemáte po svém boku

nikoho, koho byste mohli zbožňovat? Sociální bohatství je definováno několika hlubokými, smysluplnými a zdravými vztahy a sítí povrchných vazeb v rámci vaší komunity nebo kultury, které vám přinášejí uspokojení. Pokud váš život postrádá sociální bohatství, soustředíte se na společenské postavení, které se vám podařilo získat, a postrádáte síť důležitých sociálních vztahů, které se vám mohou stát zdrojem trvalého uspokojení a radosti.

DUŠEVNÍ BOHATSTVÍ tkví ve spojení s vyšším cílem a smyslem, které vám poskytují motivaci a řídí vaše krátkodobé i dlouhodobé rozhodování. Jeho základem je snaha o osobní rozvoj, na němž se podílí dynamický potenciál vaší inteligence, schopností a charakteru a předpokládá vaše aktivní zapojení do celoživotního programu osobního vzdělávání a individuálního růstu. Duševní bohatství zahrnuje zdravý vztah k mysli, schopnost vytvořit si mentální prostor pro zápas s velkými, nezodpověditelnými otázkami života a kultivaci rituálů, které podporují klid, rovnováhu, jasnou mysl a schopnost regenerace. Pokud váš život postrádá duševní bohatství, stagnujete a podléháte přesvědčením, které omezují váš osobní rozlet, zabýváte se činnostmi, které nedávají valný smysl, a utápíte se v neustálém stresu.

FYZICKÉ BOHATSTVÍ zahrnuje vaše zdraví, kondici a vitalitu. Vzhledem k jeho ukotvení v přirozeném světě je to ten nejentropičtější druh osobního bohatství, což znamená, že je náchylnější k přirozené degeneraci, neovlivnitelným faktorům a slepé náhodě (ať už pozitivní, nebo negativní) než ostatní druhy osobního bohatství. Fyzické bohatství je definováno zaměřením na kontrolovatelné činnosti týkající se pohybu, výživy a tělesné regenerace, jakož i kultivací trvalých návyků podporujících zdraví a vitalitu. Pokud váš život postrádá fyzické bohatství, chybí vám disciplína k praktikování těchto návyků a jste vydáni na milost a nemilost přirozenému

tělesnému chátrání, které vás připravuje o životní pohodu, a to zejména v druhé polovině života.

FINANČNÍ BOHATSTVÍ je obvykle definováno jako finanční aktiva minus finanční pasiva, což je údaj často označovaný jako čisté jmění. Na vaší nové výsledkové tabulce se přitom objevuje ještě další nuance: součástí finančních pasiv jsou vaše představy o tom, kolik toho potřebujete, vaše představy o tom, co pro vás znamená mít dost. Pokud očekávání ohledně výše příjmů rostou rychleji než aktiva, nikdy nedosáhnete skutečného finančního blahobytu, protože budete neustále potřebovat víc. Finanční bohatství je založeno na růstu příjmů, racionálním řízení výdajů a investování rozdílu mezi nimi do dlouhodobých aktiv, která se v čase smysluplně zhodnocují. Pokud váš život postrádá finanční bohatství, pak se podobá běhu na běžícím pásu, kdy se marně pokoušíte srovnat příjmy s výdaji v nikdy nekončící honbě za stále větším bohatstvím.

S těmito pěti typy bohatství získáte novou výsledkovou tabulku – takovou, která vám umožní vyhrát jak dílčí bitvy, tak i celou válku.

ETAPY VAŠEHO ŽIVOTA

Jakmile se vydáte na cestu, cesta se objeví.

– RÚMÍ

Posláním této knihy je pomoci vám prosperovat v rámci jednotlivých etap vašeho života i napříč jimi. Prosperita však neznamená, že musíte dosáhnout nějakého utopického stavu naprosté blaženosti a dokonalé rovnováhy. Podstatou prosperity jsou informace a činy – jde o pochopení role jednotlivých typů bohatství, zvážení stimulů, které je mohou ovlivnit, a jednání za pomoci vhodných stimulů v souladu s vašimi dlouhodobými hodnotami a cíli.

Prosperita není konečný stav – je to putování bez konce.

Váš život se neubírá po vzestupné linii. Má své vzestupy a pády, jakož i rozličné etapy, které se vyznačují rozdílnými přáními, potřebami, prioritami a výzvami. Každou z těchto etap je třeba přijímat s jejími světlými i stinnými stránkami. Když přijmeme nynější etapu života se všemi jejími komplikacemi i příležitostmi a když si položíme otázku, zda bychom se navzdory měnícím se prioritám v různých etapách svých životů nedokázali dobrat určité elementární stability našich životních očekávání, objevíme záhy i recept na prosperitu.

Soubor rad a doporučení, na co se v životě přednostně zaměřit, bude vypadat naprosto jinak, pokud bude určený pro dvacátníka, který teprve vstupuje do praktického života, pro třicátníka, který se někde chystá natrvalo zapustit kořeny, pro čtyřicátníka, jenž dělá všechno možné i nemožné, aby se postaral o šťastnou budoucnost své rodiny, pro padesátníka, jenž se pídí po hlubším smyslu života, nebo pro šedesátníka, jenž se nachází na prahu důchodového věku. To, co se vám tedy osvědčilo v rané fázi života, nemusí fungovat v jeho střední nebo pozdní fázi. Pro cestu životem neexistuje žádný trvale platný a univerzálně aplikovatelný návod. Životní fáze každého z nás mají naprosto unikátní charakter. Naše představy o tom, co to znamená elementární životní stabilita, se mohou lišit případ od případu. Neexistují žádné fixní časové rámce, podle nichž se měníme, selháváme, učíme se, rosteme a přizpůsobujeme se. Neexistují žádná kritéria, kterým bychom v té či oné chvíli byli nuceni vyhovět; neexistují správné ani špatné varianty.

Můžete zažívat období profesního růstu, období rozchodů, období vyrovnávání se s rodinnou tragédií, období vnitřního zdraví nebo období nové lásky. Výše zmíněných pět typů osobního bohatství vám bude poskytovat orientaci v každém individuálním období vašeho života i napříč jimi, během vašich velkých životních vzestupů i nejpropastnějších pádů – je to trvale platná orientační pomůcka, která vám bude poskytovat oporu na mikroúrovni právě probíhajících bitev vaší nynější životní

etapy, stejně jako na makroúrovni války, kterou vedete napříč rozličnými etapami života.

Když vás něco trápí, když se cítíte na dně, když vás postihne nějaká tragédie anebo ztráta, míváte potě, co bezprostřední šok pomine, znenadání pocit, jako byste na konci tunelu zahlédli malé světýlko. To světýlko, co vás zprvu oslňuje, je prozření, okamžik nenadálé jasnosti ohledně vaší životní situace, který se dostaví, když spatříte odvrácenou stranu každodenní existence. Je to totéž světlo, které jsem zahlédl, když mi můj starý přítel odhalil, že než moji rodiče umřou, uvidím je už jen asi patnáctkrát. A je to stejné světlo, které spatří starý muž, jenž lituje, že se nikdy nevěnoval tomu, co ho skutečně bavilo. Je to světlo, které se rozsvítí před očima rodičů, jejichž dítě si už nepřeje, aby ho ukládali ke spánku. Je to světlo, které vidí umírající žena, když si uvědomí, že její děti jsou jediní lidé, kteří si pamatují její probdělé noci v kanceláři.

Je to světlo, které nechcete nikdy spatřit, světlo, které navzdory všemu nakonec spatříte, světlo, které byste měli spatřit právě teď.

Víte, že to světlo existuje, a dokonce možná víte, jak vypadá. Slyšíte rozličné poučné příběhy, přikyvujete nad tím, co si z nich odnášíte, a žijete dál úplně stejně.

Ale ignorovat to světlo znamená žít v temnotách.

Musíte na to světlo odpovědět a přijmout to, co vám může vnést do života.

A přesně o tom pojednává kniha *Pět typů bohatství*: jejím tématem je nový způsob měření rozličných parametrů života, protože když poměřujete ty správné věci, podnikáte ty správné kroky a dosahujete těch nejlepších výsledků.

Vaše cesta za spokojenějším a plnohodnotnějším životem právě začíná. Dovolte světlu z druhého břehu, aby vám na vaši cestu svítilo.

Je čas vykročit!

3.

Skóre bohatství

SKÓRE BOHATSTVÍ poměruje váš výkon v nové výsledkové tabulce.

Než budete pokračovat v četbě, měli byste nejprve absolvovat malý kvíz, s jehož pomocí si můžete stanovit výchozí skóre vašeho bohatství. To vám umožní poměřovat pokroky při utváření vašeho života a dosahování elementární stability v jeho jednotlivých etapách. K tomuto výchozímu skóre vašeho životního bohatství se můžete – a měli byste se – v budoucnu vracet a sledovat své pokroky, stejně jako jste kdysi mohli sledovat své čisté finanční jmění pomocí některého on-line nástroje.

Chcete-li zjistit skóre svého bohatství, vyplňte jednoduchý kvíz. Pro každý typ bohatství je zde pět hodnotících výroků; na každý z těchto výroků odpovězte 0 (rozhodně nesouhlasím), 1 (nesouhlasím), 2 (neutrální postoj), 3 (souhlasím) nebo 4 (rozhodně souhlasím) a poté sečtete své skóre za každou dílčí část kvízu, jakož i celkové skóre za všechny jeho části.

Maximální počet bodů pro každý typ bohatství je 20 (rozhodně souhlasíte s každým z pěti tvrzení) a maximální celkový počet bodů je 100.

KVÍZ POMĚŘUJÍCÍ MOMENTÁLNÍ ÚROVEŇ VAŠEHO BOHATSTVÍ

ČASOVÉ BOHATSTVÍ:

1. Hluboce si uvědomuji konečnou a pomíjivou povahu svého času a jeho význam jakožto svého nejcennějšího aktiva.
2. Mám jasnou představu o dvou až třech nejdůležitějších prioritách ve svém osobním i profesním životě.
3. Jsem schopen důsledně zaměřit svou pozornost a soustředění na důležité priority, které jsem si stanovil.
4. Málokdy se cítím příliš zaneprázdněný nebo rozptýlený na to, abych nevěnoval čas svým nejdůležitějším prioritám.
5. Mám pod kontrolou svůj kalendář a své priority.

SOCIÁLNÍ BOHATSTVÍ:

1. Mám základní soubor hlubokých, láskyplných a podpůrných vztahů.
2. Jsem schopen být partnerem, rodičem, členem rodiny a přítelem, jakého bych si sám přál mít.
3. Mám rozsáhlou síť vztahů, ze kterých se mohu učit a na kterých mohu stavět.
4. Mám hluboký pocit spojení s nějakou komunitou (místní, regionální, národní, duchovní atd.) nebo s něčím větším, než jsem já sám.
5. Nesnažím se dosáhnout postavení, respektu nebo obdivu prostřednictvím nákupů materiálních věcí.

DUŠEVNÍ BOHATSTVÍ:

1. Jsem stále ještě schopen projevovat dětskou zvědavost.
2. Mám jasný cíl, který dává smysl mému každodennímu počínání a sladí krátkodobé a dlouhodobé rozhodování.
3. Usiluji o svůj osobní růst a pokouším se rozvinout svůj plný potenciál.

4. Z hloubi své duše věřím tomu, že jsem schopen se neustále měnit, rozvíjet a přizpůsobovat.
5. Pěstuji si pravidelné rituály, které mi umožňují vytvořit si prostor pro přemýšlení, reset, kladení otázek a načerpání nových sil.

FYZICKÉ BOHATSTVÍ:

1. Na svůj věk se cítím silný, zdravý a vitální.
2. Pravidelně rozhýbávám své tělo prostřednictvím vysoce strukturované rutiny a vedu aktivní životní styl.
3. Jím především celozrnné, dále nezpracované potraviny.
4. Pravidelně spím sedm a více hodin denně a cítím se odpočatý a zotavený.
5. Mám vypracovaný jasně definovaný plán, který mi umožní fyzicky prospívat i v pozdějších letech.

FINANČNÍ BOHATSTVÍ:

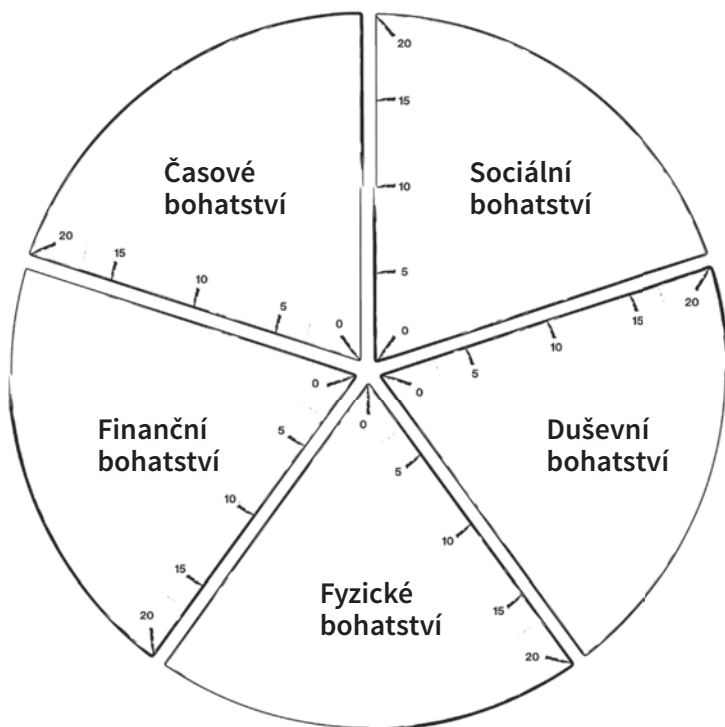
1. Mám jasnou definici toho, co znamená být spokojený s tím, kolik mám peněz.
2. Mám příjem, který neustále roste spolu s mými dovednostmi a odbornými znalostmi.
3. Spravuji své měsíční výdaje tak, aby byly spolehlivě nižší než mé příjmy.
4. Mám jasný plán pro investování přebytečných příjmů za účelem dlouhodobého zhodnocování.
5. Své finanční bohatství využívám jako nástroj k budování dalších druhů bohatství.

VIZUALIZACE VAŠEHO SKÓRE BOHATSTVÍ

Na základě výsledků z kvízu vyplňte následující diagram a získáte jedinečnou vizualizaci výchozího skóre vašeho bohatství. Tato vizualizace vám poskytne jasnou představu o silných a slabých stránkách vaší výchozí životní situace a umožní vám vytvořit si

cíle, které vás dovedou k všestranněji strukturovanému životnímu bohatství.

SKÓRE BOHATSTVÍ

Příslušné hodnocení můžete také provést a sdílet on-line na adrese the5typesofwealth.com/quiz.

4.

Břítva života

Udržování výhledu na Zemi
v okénku

JEDENÁCTÉHO DUBNA 1970 odstartovala z vesmírného střediska Johna F. Kennedyho na ostrově Merritt Island na Floridě raketa mise Apollo 13. Mělo to být třetí přistání člověka na povrchu Měsíce, ale tento plán ztroskotal pouhé tři dny po začátku mise, když zkrat v elektroinstalaci zapříčinil výbuch kyslíkové nádrže, který vážně ohrozil schopnost lodi absolvovat zpáteční cestu na Zemi. Tři astronauti – Jim Lovell, Fred Haise a Jack Swigert – byli nuceni použít malý lunární modul jako provizorní vesmírný záchranný člun a strávit několik dní v teplotách blízkých mrazu, aby ušetřili energii pro riskantní návrat domů.

Celá tato sága byla podrobně popsána v oscarovém dokudramatu Rona Howarda *Apollo 13* z roku 1995. Ve vrcholné scéně filmu čelí tři astronauti takřka nemožné výzvě, která může rozhodnout o jejich smrti či přežití. Zatímco se připravují na vstup do zemské atmosféry, operátoři v řídicím středisku jim říkají, že je nezbytné dosáhnout vhodného úhlu – příliš tupý úhel by způsobil, že se lunární modul odrazí do vesmíru jako kámen od rybníka; příliš ostrý úhel by zase vedl k tomu, že jejich loď vzplane jako kus suché slámy v ohni. Aby se této alternativě vyhnuli, musí zažehnout

motory a nasměrovat loď tak, aby se dostali na optimální kurz, jenž jim zajistí přežití.

Problém tkví v tom, že vzhledem k poškození lodi musí být korekce kurzu provedena ručně, bez využití palubních počítačů, které se pro takové manévry obvykle používají. Bez počítačů, které provádějí řadu složitých matematických a fyzikálních operací, jimiž se řídí orientace a vyrovnání v prostoru, je příslušný manévr přinejlepším riskantní a přinejhorším předem odsouzený k nezdaru.

V okamžiku naprosté bezradnosti přijde velitel Jim Lovell (ztvárněný Tomem Hanksem) s návrhem: „Poslyšte, Houstone, k udržení polohy potřebujeme nějaký pevný bod v prostoru. Je to tak, ne?“

Z řídicího střediska se mu okamžitě dostane souhlasné odpovědi. Chopí se řízení modulu a zadívá se z malého trojúhelníkového okénka po své levici do okolního prostoru. Pomalu manévruje s vesmírnou lodí, až se na obzoru objeví důvěrně známá modrá planeta.

„No, Houstone, my bychom jeden měli,“ řekne Lovell a upřeně se zadívá na Zemi ve středu malého trojúhelníku. „Jestli při ručním řízení uvidíme z okna Zemi a podaří se nám udržet kříž umělého horizontu přímo v jejím středu, tak potřebujeme vědět jen to, na jak dlouho máme zažehnout motor.“

Odvážný plán se zdaří, astronauti provedou riskantní ruční zážeh a nasměrují lunární modul pod správným úhlem do atmosféry. Poté bezpečně přistanou v oceánu, což poskytne látku k jednomu z nejsrdceryvnějších a nejdramatičtějších filmových happy endů všech dob.

Závěrečná scéna filmu si podmanila srdce diváků po celém světě, ale to skutečně důležité ponaučení, které si lze z tohoto závěru vzít, nemá nic co do činění s filmem, vesmírem, vědou, a dokonce ani s Tomem Hanksem.

To hlavní ponaučení má co do činění se Zemí a tím malým trojúhelníkovým okénkem.

BŘITVA ŽIVOTA

Ve filozofii se výrazem břitva označuje jakýkoli princip, který umožňuje pohotově eliminovat nepravděpodobná vysvětlení nebo se vyhnout nadbytečným logickým krokům. Dnes je tento výraz obecně spojován s pravidlem, které zjednodušuje rozhodování.

Existuje několik typů „břitev“:

- Occamova břitva, pojmenovaná po filozofovi ze čtrnáctého století Williamu Occamovi, říká, že když hledáme vysvětlení pro nějaký jev, je obvykle správné to s nejmenším počtem nutných předpokladů. Nej-jednodušší vysvětlení je to nejlepší. V jednoduchosti je krása.
- Hanlonova břitva je lehce sarkastické rčení, podle něhož nelze přičítat zlému úmyslu to, co lze dostatečně vysvětlit pouhou hloupostí. Nejlépe se uplatňuje v politice, ve vztazích a v obecné on-line diskusi.
- Hitchensova břitva, vytvořená a pojmenovaná po spisovateli Christopheru Hitchensovi, říká, že cokoli, co se tvrdí bez důkazů, lze také bez důkazů odmítnout. Užitečné pravidlo, které vám ušetří čas, jež byste jinak promarnili nesmyslnými hádkami.

Udržet Zemi v okně bylo pro astronauty Apolla 13 obdobou takové břitvy. Ve stresu přítomného okamžiku, kdy čelili nemožnému úkolu se stovkami proměnných, které je mohly poslat do hrobu, astronauti identifikovali nádherně jednoduchý bod, na který mohli soustředit veškerou svou pozornost, praktické pravidlo, které jim umožnilo vyvarovat se řady zbytečných kroků a zjednodušit složitou manuální korekci.

Tento příběh vám nabízí důležité životní ponaučení.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Pět typů bohatství.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.